

Geliş Tarihi:

23.02.2023

Kabul Tarihi:

12.06.2023

Yayımlanma Tarihi:

26.06.2023

Kaynakça Gösterimi: Alireisoğlu, A. (2023). eTwinning proje çalışmalarının öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerine etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(46), 289-310. doi: 10.46928/iticusbe.1255517

eTWINNING PROJE ÇALIŞMALARININ ÖĞRETMENLERİN BİRLİKTE ÇALIŞMA YETERLİLİKLERİNE ETKİSİ

Araştırma

Ahmet Alireisoğlu

Sorumlu Yazar (Correspondence)

alireisoglu34@hotmail.com

Tuzla İlçe Milli Eğitim Müdürü olarak görev yapan Dr. Ahmet Alireisoğlu; okul yönetimi, okul yöneticilerinin mesleki gelişimi, eğitimde süreç planlaması alanlarında çalışmalarını sürdürmektedir.

eTWINNING PROJE ÇALIŞMALARININ ÖĞRETMENLERİN BİRLİKTE ÇALIŞMA YETERLİLİKLERİNE ETKİSİ

alireisoglu34@hotmail.com

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin, eTwinning projelerinde görev alma değişkenine bağlı olarak farklılaşmasının incelenmesidir. Elde edilen sonuçların, projelerde görev alan öğretmenler ile yapılan görüşmelerle derinlemesine analiz edilmesi sağlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada öncelikle ölçek uygulaması ile eTwinning çalışmalarında görev alma durumunun birlikte çalışma yeterliliğine etkisi belirlenmiş, devamında elde edilen sonucu anlamlandırmak adına görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda karma yöntem tercih edilmiştir. Karma yöntem araştırma probleminin kapsamlı biçimde incelenmesini amaçlayan pragmatist bir yaklaşımdır. Araştırma deseni olarak sıralı açıklayıcı desen tercih edilmiştir. Sıralı desen nicel uygulamaların sonucunda nicel sonuçları anlamlandırmak adına nitel aşamanın devreye sokulması şeklinde uygulanır. Araştırmanın nicel boyutu 78 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Nitel boyutta ise 6 öğretmen ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin genel olarak yüksek olduğu, eTwinning çalışmalarında görev alan öğretmenlerin ise anlamlı olarak daha yüksek bir düzeye sahip oldukları görülmüştür. Nitel boyutta ulaşılan bulgular, eTwinning çalışmalarının öğrenci, öğretmen ve kurumlar için olumlu katkılar ortaya çıkardığını göstermektedir. Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilikleri ile ilişkili olan kişisel ve mesleki özellikleri doğrultusunda proje çalışmalarında görev alabildiği gibi, projede aldıkları görev dolayısıyla birlikte çalışma yeterliliklerinin etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Özgünlük: Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliği konusunda yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Son yıllarda öğretmenlerin birlikte çalışmasını gerekli kılan çok sayıda proje türü uygulamaya alınmıştır. eTwinning projeleri Avrupa Birliği tarafından desteklenen Ulusal Ajans tarafından koordinasyonu sağlanan bir proje olarak etki alanını yıllardır genişletmektedir. Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliğini destekleyebilecek olan eTwinning projelerinin yarattığı etkinin ve çıktılarının incelenmesi araştırmanın özgün yönü olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Birlikte Çalışma, eTwinning, Proje Çalışmaları

JEL Sınıflandırması: M10

The Impact of The eTwinning Project On Teachers' Collaborative Working Competence

Abstract

Purpose: The purpose of this research is to examine the differentiation of teachers' ability to work together depending on the variable of taking part in eTwinning projects. The results obtained were analyzed in depth through interviews with the teachers involved in the projects.

Approach: In this study, firstly, the effect of taking part in eTwinning activities on the competence to work together was determined by scale application, and then interviews were conducted to make sense of the results obtained. In this direction, mixed method was preferred. It is a pragmatist approach that aims to comprehensively examine the mixed method research problem. The sequential explanatory design was preferred as the research design. Sequential design is applied as the introduction of the qualitative stage in order to make sense of the quantitative results as a result of the quantitative applications. The quantitative dimension of the research was carried out with 78 teachers. In the qualitative dimension, interviews were conducted with 6 teachers.

Findings: It has been observed that teachers' ability to work together is generally high, while teachers who take part in eTwinning studies have a significantly higher level. Qualitative findings show that eTwinning studies make positive contributions for students, teachers and institutions. It has been concluded that teachers can take part in project studies in line with their personal and professional characteristics related to their competence to work together, and that their competence to work together is affected due to the task they take in the project.

Originality: Studies on the competence of teachers to work together are quite limited. In recent years, many types of projects that require teachers to work together have been put into practice. eTwinning projects have been expanding their sphere of influence for years as a project coordinated by the National Agency supported by the European Union. Examining the impact and outputs of eTwinning projects that can support teachers' ability to work together has been the original aspect of the research.

Keywords: Collaboration, eTwinning, Project Studies

JEL Classification: M10

GİRİŞ

Günümüz eğitim öğretim faaliyetlerinde birçok alanda değişim ve yenilik göze çarpmaktadır. Öğretim yöntem teknikleri, eğitim müfredatları, eğitim materyalleri, okulların teknik donanımları, eğitim yönetimi gibi farklı alanlarda iyileştirmeler, düzenlemeler ve yenilikler gerçekleştirilmektedir. Bu farklılaşmanın nedenleri arasında dijital teknolojilerin gelişmesi, öğretmen yetiştirme politikalarının güncellenme gerekliliği, toplumsal beklentilerin değişmesi, kişisel gelişim ihtiyaçlarının çeşitlenmesi ve global bir ağ içerisinde birbirinden etkili örneklerin tüm eğitim paydaşlarınca görülebilmesi sayılabilir. Değişim ve yenilik bu gerekçeler ile aynı zamanda okul yöneticilerinin yönetim tarzlarında ve öğretmenlerin mesleki kimliklerinde de etkilerini göstermektedir. Alanda beliren ihtiyaçlar, yapısal değişimlerden önce proje uygulamaları ile çözümlenmeye çalışılmaktadır. Projeler ihtiyaca ilk anda cevap veren, yeniliği başlatan ilk eylemler olmaktadır.

Okul yöneticileri ve öğretmenler etki alanlarını sosyal paylaşım ağları aracılığıyla geniş alanlara yaymaktadırlar. Okullarda etkili öğrenmeler sağlayan yöntemler, ulusal ve uluslararası uygulanmak adına proje haline getirilerek farklı mecralarda eğitimciler ile buluşturulmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı tanıma göre proje, belirlenmiş bir zamanlama içerisinde değişimi hedefleyen, amaç ve hedefi belli olan, kendi içerisinde tutarlı, uygulama sonrası farklı çıktılar ortaya koyan çalışmalardır. (Millî Eğitim Bakanlığı, 2007). Bakanlıklar, üniversiteler, kalkınma ajansları ve ulusal ajans gibi kurum kuruluşlar hazırlanan uygun projelere destek sunmakta ve proje süreçlerinin standart biçimde yürütülmesini sağlamaktadır. Ulusal veya uluslararası hazırlanan bu projeler ile okul yöneticileri ve öğretmenler farklı okullardan, farklı illerden, farklı ülkelerden eğitimciler ile ortak bir süreçte birlikte çalışma deneyimleri kazanmaktadır.

Ülkemizde birçok okulumuzda projeler yıllardır uygulanmaktadır. Bu projelerden eTwinning projeleri taşıdıkları uluslararası nitelik ile projelere dahil olan eğitimci sayısını son yıllarda önemli şekilde artırmıştır. 2022 yılı itibari ile alınan resmi istatistikler 56476 okulda 327890 öğretmen ile 60281 projenin yürütüldüğünü göstermektedir (MEB, 2022). Öğretmenlerin farklı ülkelerden meslektaşları ile ortaklıklar gerçekleştirilmesi ve öğrencilerin ortaya çıkardığı ürünler ile paylaşımlar gerçekleştirmesini sağlayan bu proje her geçen yıl etki alanını artırmaktadır.

Okullarda artık tek başına yapılan uygulamalar yeterli başarıyı sağlamamaktadır. STEM, Harezmi gibi disiplinler arası çalışmalar öğretmenlerin birlikte çalışmalarını gerektiren ve öğrenciler için önemli öğrenme fırsatları oluşturan yöntemler olarak göze çarpmaktadır. Okullarda öğretmenlerin birlikte çalışma yaptıkları farklı uygulamalar mevcuttur. Zümre toplantıları, şube öğretmenler kurulu, öğretmenler kurulu, belirli gün ve haftalar programları, bireyselleştirilmiş öğretim programlarının hazırlanma süreçleri bunlara örnek olarak sıralanabilir. Ancak bu süreçlerin genel olarak öğretmenlerin rutin uygulamaları olarak yürütülmekte oluşu ortaya konulan katkıyı düşük seviyede tutmaktadır. Gönüllü ve istekli bir biçimde yürütülen eTwinning gibi projelerin sağladığı birlikte

çalışma imkanları ise öğretmenler, öğrenciler ve eğitim süreçleri için her defasında farklı bir katkıyı ortaya çıkarmaktadır.

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi ve okullarda sürdürülmekte olan eTwinning projelerinde görev yapan öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin, bu projelerde görev almayan öğretmenlere göre farklılaşmasının incelenmesidir. Elde edilen nicel verilerden hareketle, eTwinning çalışmalarının eğitime ve öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliğine ilişkin katkılarının, görüşmeler gerçekleştirilerek açıklanması hedeflenmektedir. Eğitim sahasında görülen ve dikkat çeken bir husus olarak; öğretmenlerin eTwinning projelerine yönelik olarak ilgilerinin ve isteklerinin artmış olması, farklı ülkelerden tanımadığı insanlar ile ekip ruhu içerisinde iş birliği yapmaları ve kendilerini geliştirme isteklerinin yüksek oluşu, bu alanda bir çalışma yapılmasını önemli hale getirmektedir. Bu araştırma, öğretmen yetiştirme politikaları anlamında politika yapıcılara fikir verebilir, eğitim yöneticileri için yeni bir bakış açısı kazandırabilir, yeni çözüm yolları açabilir düşünceleri doğrultusunda gerekçelendirilmiştir. Aynı zamanda eTwinning çalışmalarının öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilikleri üzerindeki etkilerin anlaşılması, öğretmenlerin formasyonlarına katkı sağlamak, mesleki birikimlerini güncellemek için yeni bir yöntem sunabilecektir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırma kapsamında eTwinning platformunun gelişim ve uygulama süreci ile öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerine ilişkin kavramsal çerçeve sırası ile aktarılmıştır.

eTwinning Platformu

Türk eğitim sisteminin kronolojik gelişimi incelendiğinde 2000'li yılların başı, bilgisayarın okullarda etkin biçimde kullanılmaya başladığı yıllar olarak ifade edilebilir. Eğitimde teknoloji kullanımının yaygınlaşması ile iletişimin güçlenmesi birçok projenin okullarda uygulanmasına zemin hazırlamıştır. Avrupa birliği ile birçok ortak proje yine bu yıllarda Türkiye'deki okullarda belirmeye başlamıştır. Bu etkin birliktelik ile eTwinning gibi karşılıklı etkileşimi temel alan bir projenin karşılık bulması kaçınılmaz olarak gerçekleşmiştir.

eTwinning platformu Avrupa komisyonu tarafından 2005 yılında başlatılmıştır (Erasmus+, 2016). Bu platformun amacı Avrupa'da yer alan okulların birbirleri ile işbirliği kurması ve online platformlar ile projeler yürütmesini sağlamaktır. eTwinning, gönüllülük esasına dayalı ve uygun ülkelerden tüm öğretmenlerin katılımına imkan sağlayan bir ağ platformu olarak tanımlanabilir (Vuorikari vd., 2015). Bu platform, farklı yerlerdeki öğretmenlere birlikte çalışma imkanını sağlayarak, web teknolojileri ile e-öğrenme fırsatı sunmaktadır. Platform sayesinde farklı ülkelerde görev yapan öğretmenler kısa ve uzun vadeli ortak planlamalar gerçekleştirmektedir (eTwinning, 2021). eTwinning uygulamalarının öğretmen ve öğrencilere dönük faydaları; farklı kültürleri tanıma, birlikte çalışma becerisi, diğer ülkelerin eğitim politikalarına dönük bilgi sahibi olma, yabancı dil kullanımının geliştirilmesi şeklinde sayılabilir. (MEB, 2017).

Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlanması ve yeterliliklerinin desteklenmesi amacıyla ulusal ve uluslararası nitelikte uygulanabilen eTwinning projelerine Türkiye’de 2009 yılı itibari ile başlanmıştır (MEB, 2021). Program minimum iki öğretmenin tasarlaması sonrası ortak bulma platformu kullanılarak çeşitli ülkelerden ortaklar bulunması ile sürdürülmektedir. Proje yeni ortak öğretmenlerin katılımları ile tekrar şekillendirilerek tasarlanmaktadır. Devamında benzer yaş grubu öğrenciler sisteme tanımlanarak projenin haftalık ve aylık planı oluşturulmaktadır. Belirlenen etkinliklerin fotoğraf, link gibi proje çıktıları çalışmalar sonunda oluşturularak proje sonuçlandırılmaktadır (eTwinning, 2021). E Twinning üzerine yapılan araştırmalar Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından belirlenen temel yeterlilik başlıklarında öğretmen ve öğrencilerde olumlu yönde gelişim görüldüğünü göstermektedir (Kearney & Gras-Valazquez, 2015). Öğretmenler mesleki yeterlilikleri destekleyen bu program aynı zamanda öğretmenlerin birlikte çalışmasını da gerekli kılmaktadır.

Öğretmenlerin Birlikte Çalışma Yeterlilikleri

Birlikte çalışma yeterliği, grup içerisinde yer alan kişilerin yeteneklerinin öznel olarak taşıdığı önemle beraber kişilerin grubun yeteneklerine duyduğu güven olarak tanımlanabilir (Arslan & Sünbül, 2006; Schwarzer & Schmitz, 1999). Bir başka tanımla grupta yer alan tüm kişilerin grubun niteliğine olan inancıdır (Goddard vd., 2004). Öğretmenler yaptıkları iş dolayısıyla grup dinamiklerine hâkim bir meslek grubudur. Sınıf yönetimi ve öğrencileri ile ilişkiler grup yönetimi anlamında belirli bir birikim sahibi olmalarını gerekli kılmaktadır. Fakat mevcut eğitim sisteminde öğretmenlerin birbirleri ile iletişimde kalmasını gerekli kılan şartlar çok fazla değildir. Öğretmenin yakın çevresiyle, meslektaşları ile iletişiminin güçlenmesi diyaloglarının niteliğine bağlıdır (Özgök & Çiftçi, 2020).

Öğretmenlerin yıllar içerisinde artan sorumlulukları taşımaları gereken yeterlilikleri de artırmaktadır (Karacaoğlu, 2008). Öğretmenlerin birlikte çalışmaya dair inançları ve öğrencilerin elde ettiği başarı arasında var olan ilişki, öğretmen yeterlilikleri ve okul kararlarında aldıkları etkin rol ile örtüşmektedir (Özgök & Çiftçi, 2020). Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerini etkileyen faktörler, mesleki yeterlik, yapısal etmenler, öğrenciye yönelik beklenti ve inançlar, yönetici etkisi ve iletişim olarak beş başlıkta sıralanabilir (Özgök, 2019). Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliğini destekleyici unsurların belirlenmesi öğretmen yetiştirme süreçlerinde önemli bir veri kaynağı olacaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma için karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntem araştırma probleminin kapsamlı biçimde incelenmesini amaçlayan pragmatist bir yaklaşımdır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Nicel veriler ve nitel verilerin birleştirilmesi, araştırma probleminin anlaşılmasında daha yararlı olmaktadır (Creswell, 2017). Bu araştırmada desen olarak sıralı açıklayıcı desen tercih edilmiştir. Sıralı desen nicel uygulamaların sonucunda nicel sonuçları anlamlandırmak adına nitel aşamanın devreye

sokulması şeklinde uygulanır (Creswell, 2017). Nicel bölümde öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilikleri ve eTwinning projelerinde görev alma durumlarına göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Nitel bölümde ise görülen farklılaşmanın anlaşılması adına eTwinning uygulayıcısı 6 öğretmen ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evreni, İstanbul ili Tuzla ilçesinde görev yapmakta olan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırma örnekleme tesadüfi yöntemle oluşturulmuştur. Bu yöntemde kimlerin seçileceğinin önceden tahmin edilmesi mümkün değildir (Kaptan, 1991). Araştırma için Tuzla ilçesinde eTwinning projelerinde görev alan 124 öğretmenin belirlenmesi sağlanmış ve araştırmada kullanılan ölçeğin bu öğretmenlerden 50'sine ulaştırılması sağlanmıştır. Aynı şekilde eTwinning çalışmalarında görev almayan 50 öğretmene ilgili ölçek ulaştırılmıştır. 78 öğretmen çalışmaya katılım sağlamış olup 22 öğretmen çalışmaya katılım göstermemiştir. Örneklem grubuna ilişkin veriler Tablo-1 de sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışma Grubu (Nicel Boyut Katılımcıları)

		N	%
Cinsiyet	Erkek	10	12,8
	Kadın	68	87,2
Yaş	22-30	17	21,8
	31-45	55	70,5
	45+	6	7,7
Medeni Durum	Bekar	21	26,9
	Evli	57	73,1
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim F.	62	79,5
	Diğer F.	16	20,5
Mesleki Kıdem	1-5 Yıl	7	9
	6-10 Yıl	28	35,9
	11-15 Yıl	18	23,1
	16-20 Yıl	18	23,1
	21+ Yıl	7	9
Eğitim Durumu	Lisans	67	85,9
	Lisansüstü	11	14,1
Branş	Sınıf Öğretmeni	28	35,9
	Sayısal Branşlar	15	19,2
	Sözel Branşlar	35	44,9
Çalışılan Okul Kademesi	İlkokul	28	35,9
	Ortaokul	34	43,6
	Lise	12	15,4
	Diğer Kurum	4	5,1
eTwinning Projelerinde Görev Durumu	Evet	41	52,6
	Hayır	37	47,4
Toplam		78	100,0

Katılımcıların genel olarak kadın öğretmenlerden oluştuğu, yaş olarak 31-45 yaş aralığında bulunduğu, evli olduğu, eğitim fakültesi ve lisans mezunu olduğu, sözel branşlar ve sınıf öğretmenlerinin yüksek oranda katılım sağladığı görülmektedir.

Tablo 2. Çalışma Grubu (Nitel Boyut Katılımcıları)

Verilen Kod	Cinsiyet	Mesleki Kıdem	eTwinning Uygulama Geçmişi
Ö1	Kadın	14	4
Ö2	Kadın	22	3
Ö3	Erkek	17	1
Ö4	Kadın	10	3
Ö5	Kadın	16	2
Ö6	Kadın	24	4

Nitel boyutta katılımcıların 10-24 yıl arası kıdeme sahip olduğu, en az 1 en çok 4 senedir eTwinning uygulamalarında görev aldığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın gerçekleştirilmesi için İstanbul Ticaret Üniversitesi Etik Kuruluna başvuru gerçekleştirilerek E-65836846-044-261804 sayılı etik kurul izni alınmıştır. Araştırmanın verileri Öğretmenlerin Birlikte Çalışma Yeterliliği Ölçeği, Kişisel Bilgi Formu ve Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir.

Kişisel bilgi formu araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Kişisel bilgi formu ile araştırmacıların yaşı, medeni durumu, cinsiyeti, mesleki kıdemi, çalıştıkları kurum kademesi, branş bilgileri, eğitim durumu ve eTwinning projelerinde görev alma durumu sorulmuştur.

Öğretmenlerin Birlikte Çalışma Yeterlilikleri Ölçeği Arslan ve Sünbül (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış olup; ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması için 227 kadın, 182 erkek öğretmen ile uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada branş, okul türü ve çalışılan yerleşim yeri özellikleri açısından inceleme gerçekleştirilmiş olup her değişken için anlamlı farklılıklar bulunduğu belirtilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda ölçeğin güvenirlik katsayısı 0,88 olarak bulunmuş ve ölçeğin öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerini ölçmek adına kullanılabilirliği belirlenmiştir.

Nicel uygulama sonrası elde edilen farklılık doğrultusunda yarı yapılandırılmış form araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Eğitim alanında nitel ve karma çalışmaları bulunan iki farklı akademisyenden alınan görüşler doğrultusunda görüşme formuna son şekli verilmiştir. Okullarda eTwinning yaptığı bilinen öğretmenlerde amaçlı örnekleme ile seçimler gerçekleştirilmiş ve görüşmeler yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek adına betimsel istatistikler kullanılmıştır. Hesaplanan değer 12 ile 21 arasında ise birlikte çalışma yeterliliği

çok düşük, 22-31 arasında ise düşük, 32-41 arasında ise orta, 42-51 arasında ise yüksek, 52-60 arasında ise çok yüksek düzeyde olduğu yönünde yorumlanmıştır (Arslan & Sünbül, 2006).

Veri analizlerinde kullanılacak yöntemlere karar verilmesi adına normallik analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda çarpıklık katsayısı $-,641$ ve basıklık katsayısı $-,594$ bulunmuştur. Çarpıklık ve basıklık katsayıları için ± 1 aralığında bulunan sonuçları normal dağılım olarak belirtmektedir (Büyüköztürk vd., 2011). Yapılan analiz sonucu elde edilen verilerin basıklık ve çarpıklık değerleri için normallik ölçütlerini karşıladığı görülmektedir. Bu gerekçe ile yapılan analizlerde parametrik testlerin kullanılması sağlanmıştır. Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerine ilişkin betimsel analizler yapılmıştır. eTwinning projelerinde görev alma değişkenine ilişkin olarak t testi uygulanmıştır. Çalışmada yer alan istatistiksel analizler SPSS paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Nitel boyutta, alınan yanıtların doğrudan bir teorik çerçeve içerisinde bulunmaması dolayısıyla içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yönteminde görüşmeler sonucu elde edilen veriler sistemli biçimde incelenerek kodlar çıkarılmakta ve buradan kategoriler ile temalar oluşturulmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Öncelikle görüşmeler deşifre edilmiş ve 23 sayfalık bir toplam veriye ulaşılmıştır. Bu verilerin birkaç defa okunması sağlanmıştır. Görüşme metinlerinden öncelikle kodlara ulaşılmış ve akabinde kategoriler ile temalar oluşturulmuştur. Yapılan işlem sonrasında farklı uzman görüşleri alınmış ve düzeltmeler gerçekleştirilmiştir.

Araştırmacının Rolü

Nitel araştırmalarda araştırmacı sahada görev yapan, görüşme yaptığı kişilerin deneyimlerinin farkında olan ve sahip olduğu alan bilgisini veri analizine yansıtabilen kişi olarak nicel araştırmalardan farklı bir role sahiptir (Yıldırım, 1999). Bu araştırma kapsamında görüşme yapılan öğretmenlerle randevular oluşturulmuş ve mevcut görevlerden bağımsız bir görüşme ortamı sağlanmıştır. Görüşme sürecinde yanıtları eleştirci bir tavır sergilenmemiştir. Araştırmacı kişisel düşüncelerini paylaşmamış ve yansıtamamıştır. Tutarlılığın sağlanması adına elde edilen verilerin analizi öncesi ilgili literatür taranmış ve verilen cevapların benzerlikleri göz önünde bulundurulmuştur. Geçerlik ve güvenilirlik adına nicel boyutta ölçek uyarlama çalışmasında elde edilen sonuç dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma ile elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bulgular öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilik düzeyleri, cinsiyet, yaş, medeni durum, mezun olunan fakülte, mesleki kıdem, eğitim durumu, branş, çalışılan okul kademesi ve eTwinning projelerinde görev alma durumlarına göre sırasıyla ifade edilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Birlikte Çalışma Yeterliliklerine İlişkin Bulgular

	N	Min.	Maks.	\bar{x}	ss
Birlikte Çalışma Yeterlik Düzeyi	78	27	60	48,88	9,61463

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin yüksek olarak kabul edilen aralık olan 42-51 puan aralığında ($\bar{x}=48,88$) olduğu görülmektedir. Araştırmanın nicel boyutuna katılan öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilikleri genel olarak yüksek bulunmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin Birlikte Çalışma Yeterliliklerinin eTwinning Projelerinde Görev Alma Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesine İlişkin Bulgular

						<i>t</i> Testi			
Puan	Gruplar	<i>N</i>	<i>x</i>	<i>ss</i>	Sh <i>x</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>	
Birlikte Çalışma Yeterlik Düzeyi	Evet	41	51,05	8,49	1,33	2,141	76	,035	
	Hayır	37	46,48	10,31	1,70				

$p < .05$

Tablo 4 incelendiğinde eTwinning projelerinde görev alan öğretmenlerin ($\bar{x}=51,05$) puan ortalamalarının görev almayan öğretmenlerin ($\bar{x}=46,48$) puan ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinde eTwinning projelerinde görev alma değişkenine ilişkin görev alanların lehine anlamlı bir farklılık bulunduğu ($t=2,141$, $p < .05$) araştırma bulgularınca tespit edilmiştir. Nicel boyuta katılan öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliği ölççeğinden genel olarak yüksek puanlar almalarına rağmen eTwinning çalışmalarına katılan öğretmenlerin anlamlı daha yüksek puanlar alması önemli bir tespit olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda eTwinning çalışmalarının birlikte çalışma yeterliliğini incelemek adına projeye katılım gösteren öğretmenler ile görüşmeler yürütülmüş ve eTwinning çalışmalarının sağladığı kazanımlar ile birlikte çalışma yeterliliği ile ilişkisi anlamak adına sorular yöneltilmiştir. Elde edilen görüşme verileri, eTwinning çalışmalarının sağladığı kazanımlara ilişkin dikkate değer sonuçlar ortaya koymuştur. eTwinning çalışmalarının sağladığı kazanımlar teması, birlikte çalışma yeterlilikleri ile alt boyutlarda ilişkilendirilerek tartışılmış olup aynı zamanda ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 5. eTwinning Çalışmalarının Sağladığı Kazanımlar

TEMA	ALT TEMA	KATEGORİ	f	KATILIMCI
eTwinning Çalışmalarının Sağladığı Kazanımlar		Mesleki Yenilenme	5	Ö1 Ö2 Ö4 Ö5 Ö6
	Öğretmenlere Yönelik	Bilişim Teknolojilerini Etkin Kullanma	6	Ö1 Ö2 Ö3 Ö4 Ö5 Ö6
		İşbirliğine Açıklık	4	Ö2 Ö4 Ö5 Ö6
		Yabancı Dil Pratiği	2	Ö1 Ö3
		Farklı Kültürleri Tanıma	6	Ö1 Ö2 Ö3 Ö4 Ö5 Ö6
	Öğrencilere Yönelik	Yabancı Dil Pratiği	3	Ö1 Ö3 Ö6
		Motivasyon Artışı	4	Ö2 Ö4 Ö5 Ö6
		Hayal Gücünün Etkin Kullanılması	3	Ö2 Ö4 Ö5
		Sosyal Bağlantıların Kuvvetlendirilmesi	2	Ö1 Ö3
		Ödüllendirme Sağlanması	4	Ö2 Ö4 Ö5 Ö6
	Kuruma Yönelik	Kalite Algısının Artması	2	Ö3 Ö4
		Okulun Tanınırlığına Etki	2	Ö5 Ö6
		Yaratıcı Okul İkliminin Desteklenmesi	1	Ö1

Yapılan analiz sonucunda eTwinning çalışmalarının sağladığı kazanımlar temasında öğretmenlere yönelik, öğrencilere yönelik ve kuruma yönelik olarak üç alt temaya ulaşılmıştır. Öğretmenlere yönelik kategoriler mesleki yenilenme, bilişim teknolojilerini etkin kullanma ve iş birliğine açıklık olarak belirlenmiştir. Öğrencilere yönelik kategoriler farklı kültürleri tanıma, yabancı dil pratiği, motivasyon artışı ve hayal gücünün etkin kullanılması şeklinde bulunmuştur. Kuruma dönük kazanımlar ise sosyal bağlantıların kuvvetlendirilmesi, ödüllendirme sağlanması, kalite algısının artması, okulun tanınırlığına etki ve yaratıcı okul ikliminin desteklenmesi olarak bulunmuştur.

Öğretmenlere yönelik olarak bilişim teknolojilerini kullanma ve mesleki yenilenme en sık verilen yanıtlardan olmuştur. Ö2 konuya ilişkin olarak;

“...eTwinning çalışmaları öncesinde bilgisayar kullanımı konusunda iyi olmadığını söyleyebilirim. Bu proje öğrencilerle beraber geliştirdiğimiz eğlenceli içeriklere dayanıyor. Öğretmen

arkadaşlarımdan da aldığım destekle görsel hazırlama konusunda oldukça ilerledim. Derslerimde de artık görsel materyaller hazırlayıp kullanıyorum. Bir anda göreve yeni başlamış gibi oluyorsunuz, heyecanınız artıyor.”

Ö3 proje kazanımlarının, bilişim teknolojilerini etkin kullanmaya ek olarak yabancı dil bilgi seviyesini iyileştirdiğini ifade etmiştir.

“...Proje sayesinde bilgisayarla haşır neşir oluyorsunuz. Online uygulamalar kullanmanız gerekiyor. Aslında günümüz öğretmenleri için olmazsa olmaz bir durum fakat bu proje olmadan çok ihtiyaç duymuyordum. Aynı zamanda yabancı ortaklarımız var ve birlikte içerik üretebiliyoruz. İngilizce seviyemde gelişti diyebilirim.”

Öğrencilerin farklı kültürleri tanımasının önemli olduğu tüm katılımcılar tarafından farklı şekilde ifade edilmiştir. Ö4 bu önemi aşağıdaki biçimde ifade etmiştir.

“...Zaten çıkış amacı bu projenin. İkizini buluyorsun. Farklı yerde olan farklı kültürde yaşayan ikizini. Karşılıklı olarak birbirini tanıyor, beraber iş yapıyorsun. Paylaşımında bulunuyorsun. Çocuklarımız için hayatlarına katılan önemli bir değer olarak bakıyorum ben.”

Çocukların hayal gücünü kullanmasının sağlandığı ve motivasyonlarının bu sayede bu sayede arttığını ifade eden Ö5;

“...Benim sınıfımla yaptığım proje atasözlerinin resmedilmesini içeriyor. Burada öğrenci hayal kuruyor. Nasıl olabileceğini tasarlıyor ve onu yansıtıyor. En sonunda bizim de dokunuşlarımızla, bazen hiç dokunuş yapmamıza gerek bile olmuyor, ortaya güzel bir ürün çıkıyor. Düşünebiliyor musunuz öğrencinin başarı hissini, kendisi ile gurur duymasını. Derslere ilişkin motivasyonu, ilgisi de artıyor.”

eTwinning çalışmalarının kurumlar için de önemli kazanımlar taşıdığını katılımcı öğretmenler ifade etmiştir. Projedeki ödüllendirme mekanizması sıklıkla ifade edilmiştir. Buna ilişkin olarak Ö4;

“...Okul müdürleri bizim bu çalışmalarını yapmamızı destekliyor. Çünkü ulusal kalite etiketi, uluslararası kalite etiketi gibi gerçekten sizi başka okullardan farklı kılan, öne çıkaran, okuldaki kalite algısını yükselten bir mekanizması var. Aynı zamanda ilçe milli eğitim müdürlükleri, il milli eğitim müdürlükleri hatta bakanlık sürekli olarak destekleyici ifadeler kullanıyorlar. Bu durum öğretmenlerin çalışmalarını sürdürmesi ve her sene daha iyisini yapması için tetikleyici güç oluyor.”

Ö1 yaratıcı okul ikliminden ve sosyal bağlantıların artırılmasından bahsederek farklı tespitlerde bulunmuştur.

“...Ben bu projeye en erken başlayanlardan biriyim. Kendi ilgim dahilinde bunu yapmalıyım dedim. Sonra başladığımda öğretmenler odasında her zaman yaptığımız sohbet benim projeye kaymaya başladı. Nasıl yaptığımı, öğrencilerin nasıl tepki verdiği, hangi ülkelerden öğretmenlerle iletişim kurduğum merak konusu oldu. Okulun öğretmenler odası resmen monotonluktan uzaklaştı...Başka

katkı olarak okulumuz Erasmus+ projelerinde ortak bulur hale geldi. Bunlar benim eTwinning çalışmalarımın ortaya çıkardığı katkılar.”

Okulların yapılan projeler ile tüm çevre tarafından tanınabildiğine örnek veren Ö5;

“...Bizim ilkokullarımız adrese dayalı kayıt alıyor biliyorsunuz. Ulusal kalite etiketi bulunan bir okul başka bölgelerden veliler tarafından bilinebiliyor ve okula öğrencisini gönderebilmek için girişimlerde bulunmasına neden olabiliyor. Adres değiştiren bile olabiliyor okula öğrencisini verebilmek için.”

Araştırmaya katılan öğretmenler eTwinning projelerin hem kendilerine hem öğrencilerine hem de çalıştıkları kurumlara birçok açıdan fayda sağladığını ifade etmiştir. Yürüttükleri projeleri keyifle sürdürdükleri, bu süreçte okul yönetiminden, öğretmen arkadaşlarından ve öğrenci velilerinden gerekli desteği gördüklerini görüşmeler esnasında ifade etmişlerdir. İstanbul’da etkin bir sosyal örgütlenmenin bulunduğu ve sıklıkla webinarlar düzenleyerek kişisel gelişimlerini artırdıkları yine ifadeler arasında yer almaktadır. Birliktelik ve birlikte çalışma durumu bu proje için önemli ve gerekli görülmektedir. Projelerin yazılması ve uygulanması aşamasında ortaya konulan birliktelik çok yönlü etkiler taşımaktadır.

Tablo 6. eTwinning Çalışmalarının Birlikte Çalışma İle İlişkisi

TEMA	ALT TEMA	KATEGORİ	f	KATILIMCI
eTwinning Çalışmalarının Birlikte Çalışma ile İlişkisi	Öğretmenlerden Kaynaklı Etki	Öğrenmeye İstekli	4	Ö1 Ö2 Ö4 Ö6
		Sosyal İlişkileri Güçlü	5	Ö1 Ö3 Ö4 Ö5 Ö6
		Farklı Kültürleri Tanımaya İstekli	4	Ö2 Ö4 Ö5 Ö6
		Yeni Uygulamaları Merak Eden	6	Ö1 Ö2 Ö3 Ö4 Ö5 Ö6
	Görev Almanın Yarattığı Etki	Sosyal Ağları Geliştirmesi	4	Ö1 Ö4 Ö5 Ö6
		Teknik Destek Alma İhtiyacı	3	Ö1 Ö3 Ö6
		Uygulama Geliştirme Desteği İhtiyacı	2	Ö2 Ö6
		Öğrencilere Ortak Çalışma Bilinci Aktarma Görevi	1	Ö4
		Eleştirel Düşünceyi Güçlendirmesi	2	Ö1 Ö3
		Okul İdaresi ile Yakın Çalışma Gerekliliği	4	Ö1 Ö2 Ö4 Ö5
		Çok Sayıda Eğitim ve Toplantı Düzenlenmesi	5	Ö1 Ö3 Ö4 Ö5 Ö6
		Yabancı Dil Yetersizlikleri	4	Ö2 Ö4 Ö5 Ö6
		Yurtdışı Ortaklarla Çalışma Yürütülmesi	6	Ö1 Ö2 Ö3 Ö4 Ö5 Ö6

Yapılan analiz sonucunda eTwinning çalışmalarının birlikte çalışma ile ilişkisi temasında öğretmenlerden kaynaklı etki ve görev almanın yarattığı etki olarak iki alt temaya ulaşılmıştır. Öğretmenlerden kaynaklı etkiler öğrenmeye isteklilik, sosyal ilişkilerin güçlü olması, farklı kültürleri tanımaya isteklilik ve yeni uygulamaları merak etme şeklinde bulunmuştur. eTwinning çalışmalarında görev almanın birlikte çalışmaya etkisi ise sosyal ağları geliştirmesi, teknik destek alma ihtiyacı, uygulama geliştirme desteği ihtiyacı, öğrencilere ortak çalışma bilinci aktarma görevi, eleştirel düşünceyi güçlendirmesi, okul idaresi ile yakın çalışma gerekliliği, çok sayıda eğitim ve

toplantı düzenlenmesi, yabancı dil yetersizlikleri ve yurtdışı ortaklarla çalışma yürütülmesi kategorileri ile tanımlanmıştır.

Katılımcı öğretmenler eTwinning çalışmalarında bulunan öğretmenlerin birlikte çalışma bağlamında kendilerinde birtakım özellikler taşıdığını düşündüklerini ifade etmiştir. Yeni uygulamaları merak ettiklerine ilişkin ortak düşünceye görüşmeler ile ulaşılmıştır. Ö2 yeni uygulamalara duyulan meraka ilişkin olarak;

“...Bu projeye dahil olan arkadaşlarıma baktığımda durağan, eski uygulamalarla öğrencilere yaklaşan kişiler olmadığını görüyorum. Daha iyi ne yapabilirim düşüncesi her zaman var bu arkadaşlarda. O yüzden araştırıyor, inceliyor. Yanındaki öğretmen arkadaşından etkilenerek eTwinninge başlayan çok öğretmen var. Bu farklıymış, yeni ve güzel bir uygulamaymış diyerek devamını getiriyor. Sayımızda gün geçtikçe artarak devam ediyor.”

Ö4 benzer olarak;

“...Hala tahtaya bir şeyler yazıp, ev ödevleri verip bunlarla yeterli olacağını düşünen çok öğretmen var. Bizim çalışmamız da onları rahatsız edebiliyor hatta. Aman sanki bir şeye yarayacak. Anlamsız bu yaptıklarınız diyenler oluyor. Bu kişilerden beklenti içine girmek anlamsız. Bu projeye başlayanların eğitimde yeni uygulamalara merak duyduğunu görüyorsunuz. Başka türlü zaten uygulamakta kolay değil. Ekstra mesai ve çaba harcıyorsunuz.”

Proje yürüten öğretmenlerin genelde sosyal ilişkilerinin projeden bağımsız olarak güçlü olduğunu ifade eden Ö6;

“...Konuşmayı severim. Çok arkadaşım vardır. Tartışırım, hep yeni fikirler bulmaya çalışırım. Sohbetim güzeldir yani. Diğer proje yapan arkadaşlarıma bakıyorum onlar da öyle. Çevremiz geniş, proje sayesinde daha da genişliyor. Yurtdışından da arkadaşlarımız oldu görüştüğümüz. Yabancı öğretmenlerde çok sıcakkanlı, güzel bağlantılar kuruyoruz bu sayede.”

Proje çalışmalarının birlikte çalışmaya hangi katkılarda bulunduğuna ilişkin veriler ise çok çeşitli olmuştur. Yurtdışı ortak edinimi tüm katılımcıların dile getirdiği ifade olmuştur. Ö3 yürütülen projelerde benzer özellikler taşıyan okullar seçmeye gayret ettiğini ifade ederek;

“...Tuzla bir deniz kenti. Aynı zamanda farklı bölgelerden gelmiş birçok kültür var burada. Ben ortak seçerken buna dikkat ediyorum. Bazı benzerlikler projeyi güçlendiriyor. Bu yabancı ortaklarla çalışma durumu bizim birlikte çalışma gücümüzü, yeteneğimizi artırıyor. Anlama ve algılama kapasitemizi güçlendiriyor.”

Ö3 sık yapılan toplantıların sunduğu katkıya işaret ederek;

“...Sürekli webinarlarımız olur. İl koordinatörlerimizle ve arkadaşlarımızla buluşmalar gerçekleştiririz. Burada fikir tartışmaları da ortaya çıkar. Kaliteyi artıran detaylar bunlar. Eleştirel bakabiliriz yaptığımız işlere, daha iyisini nasıl yapabiliriz şeklinde.”

Okul idaresinin projelerin yürütülmesi için desteği hem önemli hem gerekli görülmektedir. Bu bağlamda Ö1;

“İşlemleri kendimiz yürütsek dahi yasal gereklilikleri yerine getirmemiz gerek. Biz bu projeyi okulumuzun adıyla gerçekleştiriyoruz. Okul yönetiminin bilgisi dışında bir şey yapma şansımız yok. Çoğu okulda da okul idaresi gerekli desteği veriyor. Çünkü onlar içinde getirileri var bu çalışmaların. En başta da çocuklar için kazanımları var. Ama yönetimle birlikte çalışmayı beceremezseniz alacağınız sonuç olumsuz etkilenir. Bunu projeci arkadaşlarım bilerek bu anlamda kendilerini geliştiriyorlar. Okul idarelerinin hassasiyetlerine dikkat ederek devam ediyorlar.”

Teknik destek boyutu ise birlikte çalışmayı gerekli kılan detaylardandır. Ö6;

“...Bir mobil uygulama geliştirmemiz gerekti projemiz için. Az çok anlıyoruz ama çok da yeterli değiliz teknik anlamda. Haliyle işin uzmanları ile daha önce bunu yapmış öğretmen arkadaşlar ile bağlantı kurmanız gerek. Hemen araştırıyoruz ve benzer çalışması olan öğretmenleri buluyoruz.”

Diğer öğretmenlerden farklı özgün bir cümle Ö4 tarafından kurulmuştur.

“...Proje temelinde birlikte çalışmayı barındırıyor. Öğrencilere de bu bilinci kazandırmanız gerekiyor. Uygularken zaten birlikte çalışmak durumunda olduklarını görüyorlar. Siz de diğer ortaklarınızla kurduğunuz etkin birlikte çalışmayı öğrencilerinize gösteriyorsunuz. Okulunuzdaki diğer twinning projeleri yapan öğretmenleri sizin sınıfınızda biliyor. Onlarla yaptığımız bilgi alışverişini de görmeleri bilinç düzeylerini olumlu etkiliyor.

Öğretmenler eTwinning çalışmaları yapan öğretmenlerin kişisel özellikleriyle birlikte çalışmaya yatkın kişiler olduklarını ifade ederken, yapılan proje çalışmalarının bu yeterliliğe olumlu katkılar sunduğunu da ifade etmiştir. Çok yönlü olarak kazanımlar ortaya çıkardığı düşünülen eTwinning çalışmalarına ilişkin olarak alınan yorumlar nicel verilerde ulaşılan anlamlı farklılığı açıklar nitelikte olmuştur.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Öğretmenler, mesleklerinin gereği olarak dil kullanımı kuvvetli, etkin iletişim kurabilen, sosyal bağlantıları güçlü ve meslektaşları ile etkileşimi daha sık olan bir gruptur. Bu araştırma öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin belirlenmesi ve eTwinning çalışmalarının birlikte çalışma yeterliliği ile olan ilişkisinin belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Nicel boyut sonrasında elde edilen; eTwinning çalışmalarının birlikte çalışma yeterliliğini olumlu yönde etkilediğini gösteren veri analizi sonrasında, görüşmeler ile bu farklılığın nedenlerine ulaşılması hedeflenmiştir.

Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerine ilişkin elde edilen bulgular, öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin yüksek seviyede olduğunu göstermektedir. Özgök (2019), birlikte çalışma ve iletişim yeterliliklerini incelediği araştırmasında benzer olarak öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Demirer (2014) de bu anlamda öğretmenlerin kendilerini yeterli gördüklerini ifade etmiştir. Literatürde aksi yönde bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin yüksek bulunması, onların lisans eğitimlerinde bu alandaki kişisel ve mesleki donanımlarının güçlendirildiği ile açıklanabilir. Lisans eğitimlerinde yer alan projeler, staj uygulamaları ve grup çalışması içeren ödevler birlikte çalışma yeterliliğini güçlendirebilecek nitelikte sayılabilir.

eTwinning çalışmaları yapan öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin daha yüksek olduğuna araştırma bulgularınca ulaşılmıştır. Gündüz Çetin ve Gündoğdu (2022) ve Yılmaz'ın (2012) çalışmaları benzer olarak eTwinning projelerinin öğretmenlerin iletişim, özgüven, iş birliği gibi başlıklarda olumlu yönde anlamlı farklılıklar ortaya çıkardığını göstermektedir. İletişim ve iş birliği, birlikte çalışma yeterliliği için etki düzeyi yüksek önemli değişkenlerdir. eTwinning çalışmaları, öğretmenlerin etkin iletişim kurmak, ortaklıkları sürdürmek, meslektaşları ile iş birliği kurmak konusunda gereklilikler taşımaktadır. Bu durum proje çalışması yürüten öğretmenlerin diğer meslektaşlarından daha yüksek puanlar almasını açıklar niteliktedir.

Yapılan nicel analizler eTwinning çalışmalarının birlikte çalışma yeterliliğini olumlu yönde etkilediğini göstermiştir. Bu farklılığın gerekçelerinin anlaşılması adına yapılan görüşmelerde öncelikle bu projenin ortaya çıkardığı temel katkıların irdelenmesi önemli görülmüştür. Öğretmenlere yönelik, öğrencilere yönelik ve kuruma yönelik olmak üzere 3 tema üzerinden katkılar belirlenmiştir. Mesleki yenilenme, bilişim teknolojilerini etkin kullanma ve iş birliğine açıklık, farklı kültürleri tanıma, yabancı dil pratiği, motivasyon artışı ve hayal gücünün etkin kullanılması, sosyal bağlantıların kuvvetlendirilmesi, ödüllendirme sağlanması, kalite algısının artması, okulun tanınırlığına etki ve yaratıcı okul ikliminin desteklenmesi anlamında eTwinning çalışmalarının katkı sunduğu görülmüştür.

Literatürde yer alan çalışmalara göre eTwinning çalışmalarının, küresel vatandaşlık kavramı kazandırdığı (Acar & Peker, 2021; Camilleri & Gritter, 2016), motivasyonu artırdığı (Güzel, vd., 2010), deneyimli ve deneyimsiz öğretmenlerin paylaşımında bulunmasını sağladığı (Bozdağ, 2017), kültürler arası diyalog sağladığı (Yılmaz, 2012), işbirliği ve mesleki gelişimi desteklediği (Kesik & Balcı, 2016), güncel bilgilerin takip edilmesini sağladığı (Başaran vd., 2020), dijital okuryazarlık becerilerini geliştirdiği (Ata, 2011; Ng, 2011) gibi katkılar sunduğu belirlenmiştir.

Araştırma ile elde edilen özellikle kuruma yönelik katkı temasının özgün sonuçlar içerdiği ifade edilebilir. Bu sonucun ortaya çıkması, Tuzla'da yer alan eğitim kurumlarının eTwinning projeleri anlamında desteklenmesi, sosyal medya aracılığı ile yaygınlaştırıcı etkisinin yüksek tutulması ve okul yöneticilerinin projelere sahiplenici yaklaşım göstermeleri ile açıklanabilir. Ayrıca mesleki yenilenme anlamında projenin yarattığı etki öğretmenlik mesleği için büyük önem taşımaktadır. Öğretmenlik mesleği durağanlığı kaldırabilecek bir yapıya sahip değildir. Öğretmenlerin mesleki anlamda gelişmeleri ve yenilenmeleri, belirli alanlarda uzmanlaşmaları onları kariyerlerinin akışını etkilemektedir (Aydın, 2018). Gelişen teknoloji ve değişen jenerasyonlar öğretmenlerin sürekli olarak mesleki gelişim ve yenilenme içinde bulunmasını zorunlu tutmaktadır. eTwinning çalışmalarının

kurumların kendi aralarındaki işbirliğini artırması, eğitim kalitesini artırmakta, öğretmenlerin yeni projelerle birlikte çalışabilme ihtimalini güçlendirmektedir (Kesik & Balcı, 2016). eTwinning proje çalışmalarının yarattığı etkilerin katılımcı öğretmenler tarafından ifade edilmesi alana katkı sağlayacak önemli bir sonuçtur.

eTwinning çalışmalarının birlikte çalışma yeterliliği ile ilişkisinin anlaşılması adına yapılan analizlerde iki alt temaya ulaşılmıştır. Öncelikle proje çalışmasına dahil olan öğretmenlerin taşıdıkları kişisel ve mesleki özellikleri bağlamında birlikte çalışmaya yatkın oldukları bir alt tema olarak ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda öğretmenlerin taşımakta oldukları, öğrenmeye isteklilik, güçlü sosyal ilişkiler, farklı kültürleri tanımaya isteklilik ve yeni uygulamaları merak etme gibi özelliklerin ayırıcı etki taşıdığı katılımcılarca ifade edilmiştir. Horzum (2010), teknolojik yeterlilik düzeyi yüksek olan öğretmenlerin eTwinning projelerinde yer aldığını belirtmiştir.

Öğretmenlerin birtakım kişisel ve mesleki özellikleri projelerde yer almak ve birlikte çalışmak konusunda harekete geçirici etki taşıyabilmektedir. Öğrenmeye olan istek doğrultusunda öğretmen meslektaşlarının deneyimlerinden faydalanmak adına birlikte çalışma konusunda daha girişimci davranabilmektedir. Farklı kültürleri tanıma isteği, yabancı ortaklarla kurulan bağlantılardan kişisel bir tatmine ulaşılmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda sosyal ilişkilerin güçlenmesine zemin hazırlamaktadır. Yeni uygulamaları merak etmeleri dolayısıyla teknik bilgiye sahip kişiler ile birlikte çalışma durumları yaratılmaktadır.

Proje çalışmalarının birlikte çalışmaya etkileri olarak sosyal ağları geliştirmesi, teknik destek alma ihtiyacı, uygulama geliştirme desteği ihtiyacı, öğrencilere ortak çalışma bilinci aktarma görevi, eleştirel düşünceyi güçlendirmesi, okul idaresi ile yakın çalışma gerekliliği, çok sayıda eğitim ve toplantı düzenlenmesi, yabancı dil yetersizlikleri ve yurtdışı ortaklarla çalışma yürütülmesi sıralanmıştır. Öğretmenler proje kapsamında kurdukları ortaklıklar ile sosyal ağlarını geliştirmektedir. Her sene yenilenen projelerde yeni çalışma ortakları ile kendilerine bir tanınırlık kazandırmaktadır. Aynı zamanda projelerin tasarlanması aşamasında okul idaresi ile yakın çalışma gerekliliği yine öğretmenleri iş birliği yapmaya itmektedir.

Crisan (2014) çalışmasında yenilikçi yöntem ve teknikler için eTwinning projelerinin önemli olduğunu ifade etmiştir. Teknik destek alma ve uygulama geliştirme süreçleri meslektaş dayanışmasını güçlendirmektedir. Vuorikari vd., (2015) pedagojik bilgi birikiminin ortak platformlarda paylaşıldığını ve bunun da öğretmen erişimi için kolaylık sağladığını belirtmiştir. Proje koordinatörleri tarafından düzenlenen sık eğitim faaliyetleri de benzer şekilde öğretmenleri desteklemektedir.

Projelerde de kullanılan Web 2.0 araçları paylaşım, sosyalleşme, yaratıcılık, iş birliği ve özgünlük anlamında olumlu etkiler taşımaktadır (Peachey, 2009). Öğretmenlerin meslektaşları ile yaptıkları geliştirme toplantılarında karşılıklı fikir alışverişleri ile eleştirel yaklaşım sergilemeleri bu bağlamda

değerlendirilebilir. Sunulan yeni fikirlere olumlu yaklaşım ve kendi fikirlerine gelen eleştirilerin değerli kabul edilmesi, birlikte çalışmanın sürdürülmesi için önemlidir.

eTwinning projeleri uluslararası nitelik taşıması ile yurtdışı ortaklarla çalışma ve yabancı dil becerisini gerekli kılmaktadır. Süreçte yer alan öğretmenler bu başlıklarda kişisel donanımlarını artırmaktadır. Akıncı (2018) eTwinning çalışmalarının öğretmenlerin mesleki gelişimine katkılarını incelediği çalışmasında teknik bilgi kapasitesini artırması, yabancı dil gelişimini desteklemesi ve yenilikçi öğretim programlarının uygulanmasına olanak sağlamasından söz etmiştir. Yurtdışı ortaklarla çalışılması, birlikte çalışma yeterliliği bağlamında öğretmenler için yeni bir tecrübe kazandırmaktadır. Bu tecrübe kazanımı içerisinde yabancı dil yeterliliği için olumlu etkiler edinse de öğretmenlerin yabancı dil yeterliliklerini geliştirmek adına ekstra çalışmalar yaptıkları da görüşmelerde vurgulanmıştır.

Öğrencilerin birlikte çalışma yeterliliklerinin güçlendirilmesi hem eTwinning projesinin bir boyutu hem de öğretmenlerin öğrencileri için gerekli gördüğü temel öğretimsel amaçlardandır. Gouseti (2013) işbirlikçi öğrenmenin kazanılması adına eTwinning projelerinin olumlu etkiler taşıdığını araştırmada ifade etmiştir. Projelerin yürütülmesinde, öğrencilerin ortak çalışma bilinci kazanması gerekmektedir. Öğretmenlerin bu doğrultuda öğrencilere bu bilinci kazandırması kendi birlikte çalışma yeterliliklerini de paralel şekilde etkilemektedir. eTwinning bilgi havuzundan alınan bu bilincin kazanılması adına öneri ve uygulamalar, öğretmenler için de faydalı olmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilikleri yaptıkları meslekle ilişkili olarak yüksek bulunmuştur. Fakat eTwinning çalışmaları yapan öğretmenler diğer öğretmenlere nazaran birlikte çalışma yeterliliği için daha yüksek puanlara ulaşmıştır. Bu tip projelerde yer almanın öğretmenler için olumlu etkiler yarattığı söylenebilir. eTwinning projeleri eğitime çok yönlü katkı sunmaktadır. Öğrencilere, öğretmenlere ve projenin uygulandığı kuruma birçok başlıkta olumlu katkılar sunduğu araştırma sonuçları ile ifade edilmiştir. Bunun gerekçesi, Avrupa Birliği'nin projeler konusunda taşıdığı uzun yıllara dayanan tecrübesi ve Ulusal Ajansın etkin koordinasyon yeteneği ile açıklanabilir.

Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerine olan etkisi bağlamında değerlendirildiğinde ise projeye katılım gösteren öğretmenlerin genel olarak yenilikleri merak eden ve sosyal kimseler oldukları bilinmektedir. Burada öğretmenlerin kişisel özelliklerinin birlikte çalışma yeterliliğini etkilediği düşünülebileceği gibi eTwinning projelerinin öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilik düzeylerine olumlu etkiler yarattığı da düşünülebilir. Özellikle projenin yarattığı katkıların anlaşılması, öğretmenlerin bu platformu etkin kullanması adına yöneltici bir etki taşıyabilir. Okul idaresi ile etkin iletişim sürdürülmesi, yabancı ortaklara ulaşılması, onlarla iletişim kurarken yabancı dil becerilerinin doğrudan ve dolaylı desteklenmesi, sosyal ağların bu şekilde geliştirilmesi ve etkin koordinasyon ve örgütlenme ile nitelikli eğitim faaliyetlerinin birbirleri ile paylaşılması eTwinning çalışmalarının öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliğini güçlendiren en temel öğeleridir.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda eğitimciler, politika yapıcılara ve araştırmacılara aşağıdaki öneriler sıralanabilir.

- Projenin eğitimcilerle yönelik katkıları dikkate alındığında, eğitimciler proje ortaklığı anlamında teşvik edilmelidir.
- Eğitim yöneticilerinin eTwinning projeleri konusunda taşıdıkları sorumluluklar projelerin çıktılarına doğrudan etki etmektedir. Bu sebeple okul yöneticileri detaylı olarak bilgilendirilmelidir.
- Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliklerinin yüksek olduğu araştırma sonuçlarıncı görülmüştür. Okul iklimi adına birlikte çalışma kültürünü destekleyici yaklaşımların okul yönetimlerince sergilenmesi önerilir.
- Öğrencilerin birlikte çalışma yeterliliğine ilişkin literatürde sınırlı çalışma bulunmaktadır. Öğrencilerin birlikte çalışma yeterliliklerini inceleyen araştırmalar yürütülebilir.
- İlkokul, ortaokul ve lise ders kitapları birlikte çalışma kavramını içermeleri bakımından araştırmacılar tarafından incelenebilir.
- Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterliliğini etkileyen diğer faktörlerin belirlenmesi adına araştırma gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Acar, S. & Peker, B. (2021). What are the purposes of teachers for using the eTwinning platform and the effects of the platform on teachers? *Acta Didactical Napocensia*, 14(1), 91-103
- Akıncı, B. (2018). *eTwinning Proje uygulamalarının öğrencilerin yabancı dil becerileri ile öğretmenlik mesleki gelişimine katkısı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mehmet Akif Esoy Üniversitesi, Burdur.
- Arslan, C. & Sünbül, A. M. (2006). Öğretmenlerin birlikte çalışma yeterlilikleri. *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1), 25-36.
- Ata, F. (2011). *Üniversite öğrencilerinin web 2.0 teknolojilerini kullanım durumları ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Aydın, İ. (2018). Teacher career cycles and teacher professional development Öğretmenlik kariyer evreleri ve öğretmenlerin mesleki gelişimi. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 2047-2065.
- Başaran, M., Kaya, Z., Akbaş, N. & Yalçın, N. (2020). Proje tabanlı öğretim sürecinde eTwinning faaliyeti'nin öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yansımaları. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 373-392.
- Bozdağ, Ç. (2017). Almanya ve Türkiye'de okullarda teknoloji entegrasyonu etwinning örneği üzerine karşılaştırmalı bir inceleme. *Ege Eğitim Teknolojileri Dergisi*, 1(1), 42-64.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. & Köklü, N. (2011). *Sosyal bilimler için istatistik* (7. baskı) Ankara: PegemA.
- Camilleri, R. (2016). Global education and intercultural awareness in eTwinning. *Cogent Education*. 3. 1210489. 10.1080/2331186x.2016.1210489.
- Creswell, J. W. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (Çeviri Ed.: M. Sözbilir). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Crisan, G. (2014). How do Romanian teachers capitalize the experience of curriculum integration gained through participation in eTwinning project? *Acta Didactica Napocensia*.7.
- Demirer, S. (2014). *Öğretmenlerin örgütsel sosyalleşme ve özdeşleme düzeyleri ile birlikte çalışma yeterlilikleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erasmus+. (2016). *Erasmus+ Program Guide*. Erişim Adresi: https://www.etwinning.net/files/EN_eTwinning_Report_2012.pdf.
- eTwinning (2021). Erişim Adresi: <https://www.etwinning.net/tr/pub/about.htm>
- Goddard, R. D., Hoy, W. K. & Woolfolk Hoy, A. (2004). Collective efficacy: Theoretical development, empirical evidence, and future directions. *Educational Researcher*, 33(3) 3–13
- Gouseti, A. (2013), 'Old wine in even newer bottles': The uneasy relationship between web 2.0 technologies and European school collaboration. *European Journal of Education*, 48, ss. 570–585.
- Gündüz Çetin, İ. & Gündoğdu, K. (2022). E-Twinning proje uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21 (81) , 76-90.
- Güzel, H., Özdöl, M. F. & Oral, İ. (2010). Öğretmen profillerinin öğrenci motivasyonuna etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 241-253.

- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- Kaptan, S. (1991). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Gazi Üniversitesi.
- Karacaoğlu, Ö.C. (2008). Öğretmenlerin yeterlilik algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 70-97.
- Kearney, C. & Gras-Velázquez, À. (2015). *ETwinning ten years on. Impact on teachers' practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Brüksel: Central Support Service of eTwinning (CSS).
- Kesik, F. & Balcı, E. (2016). AB projelerinin okullara sağladığı katkılar açısından değerlendirilmesi: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 1621-1640.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2007). Erişim adresi: <https://www.meb.gov.tr/> MEB, (2017). Erişim adresi: https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/17104027_kalite_cercevesi.pdf
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2021). *Ulusal kalite etiketi değerlendirme süreci*. Erişim Adresi: http://etwinning.meb.gov.tr/wpcontent/uploads/2020/12/2021_Kalite_Etiketi_Sureci_1.12.2020.pdf
- MEB, (2022). Erişim Adresi: <http://etwinning.meb.gov.tr/>
- Ng, W. (2011). Why digital literacy is important for science teaching and learning: Teaching Science. *The Journal of the Australian Science Teachers Association*, 57 (4), 26-32.
- Özğök, D. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin birlikte çalışma düzeyleri ve iletişim becerilerinin incelenmesi (Van ili örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Konya.
- Özğök, D. & Çiftçi, S. (2020). Sınıf Öğretmenlerinin Birlikte Çalışma Düzeyleri ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 6 (2) , 208-218. DOI: 10.34137/jilses.835685
- Peachey, N. (2009). *Web 2.0 tools for teachers*. Retrieved from: <https://tr.scribd.com/doc/19576895/Web-2-0-Tools-for-Teachers>
- Schwarzer, R. & Schmitz, G. S. (1999). Kollektive Selbstwirksamkeitserwartung von Lehrern: eine Langsschnittstudie in zehn Bundesländern collective efficacy of teachers: a longitudinal study in ten German states. *Zeitschrift fur Sozialpsychologie*, 30(4), 262-274.
- Vuorikari, R., Kampylis, P., Scimeca, S. & Punie, Y. (2015). Scaling up teacher networks across and within European schools: The case of eTwinning. *Scaling educational innovations*, 227-254.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112).
- Yıldırım, A. & Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yılmaz, F. (2012) Çok kültürlülük projesi: eTwinning uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşleri. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(8) 120-132.